

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljøudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-401-01098

Den 20. marts 2014

Folketingets Miljøudvalg har i brev af 21. februar 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 160 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 160 (alm. del)

Vil ministeren kommentere materialet fra Landbrug & Fødevarers foretræde for Miljøudvalget den 20. februar 2014, jf. MIU alm. del - bilag 160?

Svar

Vandløb

Jeg lægger til grund, at Landbrug & Fødevarers materiale henviser til 1. generations vandplaner, som omfatter ca. 22.000 km vandløb. I forbindelse med den netop offentliggjorte basisanalyse er antallet af km vandløb, der foreløbigt er målsat, reduceret til 19.000 km baseret på en vurdering af vandløbenes naturværdi. Jeg er ikke enig i, at der finder overimplementering sted i forbindelse med afgrænsning og udpegning af vandløb samt fastsættelse af indsatser for disse i de danske vandplaner.

I vandplanerne er medtaget vandløb beliggende i oplande større end 10 km² samt vandløb beliggende i oplande mindre end 10 km², hvis de har betydning i forhold til vandrammedirektivets formål og mål. I Danmark findes mange mindre vandløb, og flere af dem har stor naturværdi. F.eks. er mange mindre vandløb vigtige for en god fiskebestand i større vandløb, da de fungerer som gyde- og opvækstvand for fisk. I Danmark har man derfor valgt at medtage visse vandområder med et afstrømningsområde på mindre end 10 km² i vandplanerne for på den måde netop at indfri direktivets mål og formål.

Grundprincippet i vandrammedirektivet er, at et vandløb ikke udpeges som stærkt modificeret, hvis det kan opnå miljømålet om god økologisk tilstand, uden dette har betydelige negative indvirkninger på miljøet generelt eller visse menneskelige udviklingsaktiviteter. Dette princip ligger til grund for udpegningen af stærkt modificerede vandløb i vandplanerne. Skulle efterfølgende nærmere konsekvensvurderinger vise, at en given indsats for at nå miljømålet om god økologisk tilstand vil have betydelig negativ indvirkning på eksempelvis dræning af landbrugsjord og være uforholdsmæssigt omkostningsfuld, vil indsatsen ikke blive gennemført i den påtænkte form. Jeg vil i den forbindelse nævne, at de vandråd, der etableres dette forår, får mulighed for at afgive bemærkninger om

bl.a. udpegning af kunstige og stærkt modificerede vandløb og konkrete forslag til anvendelse af undtagelser.

Den valgte administrationsmodel for virkemidler i relation til vandløb, hvor en nærmere konkret konsekvensberegning af indsatserne foretages som led i den kommunale gennemførelse, er i overensstemmelse med direktivet.

For så vidt angår finansieringen af vandløbsindsatsen er jeg opmærksom på, at vi med introduktionen af flere kvalitetselementer i 2. generation vandområdeplaner står foran en omfangsrig opgave med at sikre god økologisk tilstand i vores vandløb. Det kan derfor også vise sig nødvendigt i overensstemmelse med vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser at lempe miljømål, såfremt opgaven måtte blive uforholdsmæssigt omkostningsfuld.

Kystvande

Allerede med den tidligere regerings Grøn Vækst aftaler blev der besluttet en kvælstofindsats for at forbedre tilstanden i de danske kystvande. Den indsats er videreført i de forslag til vandplaner, der netop har været i fornyet offentlig høring.

Den nyligt offentliggjorte basisanalyse viser, at tilstanden i kystvandene er i svag bedring, men at tilstanden for 95 % af de tilstandsvurderede kystvande ikke opfylder målet om god økologisk tilstand. Der er derfor fortsat brug for en kvælstofindsats for at opfylde dette mål.

Den gode nyhed er, at der over en årrække er sket en reduktion i den landbaserede tilførsel af kvælstof til kystvandene. Dette skyldes bl.a. aftalerne om vandmiljøplanerne, og at dele af vandplanindsatserne nu begynder at have en effekt. Jeg mener dog fortsat, at der er brug for at få de resterende kvælstofindsatser i vandplanerne gennemført, hvilket basisanalysen i øvrigt også bekræfter.

Virkemidlerne i vandplanerne blev fastlagt af den tidligere regering i forbindelse med Grøn Vækst aftalerne. Der blev valgt de virkemidler, som var mest omkostningseffektive, baseret på sektorforskernes vurdering af virkemidlernes effekt og omkostninger. Virkemidlernes effekter er i øvrigt senest revurderet af Aarhus Universitet i 2013.

Danmark er blevet meget forsinket med de første vandplaner. Danmark skal imidlertid leve op til sine forpligtelser efter vandrammedirektivet, og det vil ikke være i overensstemmelse med vandrammedirektivet at udelade gennemførelsen af 1. generations vandplaner og gå direkte videre til planerne for næste vandplanperiode.

Sammenfattende mener jeg derfor fortsat, at der er behov for at få forbedret tilstanden i vandløb, søer, kystvande og grundvand.